

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1^ο (μονάδες 15)

Οι «απαντήσεις» του Κειμένου 2 θα μπορούσαν να κωδικοποιηθούν στα εξής:

- Δεν αναφέρεται συνολικά, απρόσωπα και αφοριστικά στο φαινόμενο «τουρισμός» ή «υπερτουρισμός»
- Επικεντρώνεται στην τουριστική συμπεριφορά:
 - Στην ανεξαρτησία προγραμματισμού και προορισμού η οποία οδηγεί σε διεύρυνση των επιλογών
 - Στην ευκολία υλοποίησης ταξιδιών, πέραν των προβλεπόμενων/συνηθισμένων
 - Στον διαχωρισμό σε «τουρίστες» οι οποίοι είναι, εν πολλοίς, θιασώτες του «υπερτουρισμού» και σε «ταξιδιώτες» οι οποίοι στοχεύουν στις εμπειρίες παρά στον καταναλωτισμό

Ερώτημα 2^ο (μονάδες 10)

- Στο Κείμενο 1 ορισμός εντοπίζεται στην 2^η παράγραφο: «ο «υπερτουρισμός ... των εμπειριών των επισκεπτών»
- Η οριστέα έννοια είναι ο «υπερτουρισμός», δηλαδή οι ανεξέλεγκτες τουριστικές ροές οι οποίες επιφέρουν αρνητικές συνέπειες στην ποιότητα της ταξιδιωτικής εμπειρίας.
- Ο ορισμός τοποθετείται στο κέντρο του κειμένου, θα μπορούσε να θεωρηθεί και ως μεταβατική/συνδεδεμένη παράγραφος ανάμεσα στις αρνητικές επιπτώσεις (που αναφέρονται στην 1^η παράγραφο) και σε κάποια από τα μέτρα αντιμετώπισης που έχουν ληφθεί (τα οποία αναφέρονται στην 3^η παράγραφο)
- Το ότι θέτει τον ορισμό μετά τις συνέπειες του φαινομένου του «υπερτουρισμού» είναι δηλωτικό και της οπτικής γωνίας του συντάκτη και του σημαντικότερου – κατά τον ίδιο – θεματικού κέντρου.

Ερώτημα 3^ο (μονάδες 10)

- Η χρήση αξιολογικών επιθέτων (όπως τα «υπερβολική» και «απρογραμματίστη» για τη διόγκωση του υπερτουρισμού και «αποδεκτές» για τις ωφέλειες του τουρισμού) υπογραμμίζουν τις αντιθέσεις των καινοφανών αντιλήψεων περί «κατάρας» των τουριστικών ροών συγκριτικά με τα πολλαπλά οφέλη στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Η παράθεση και των δύο πλευρών βοηθά τον αναγνώστη στην πληρέστερη κατανόηση τους.
- Η συνυποδηλωτική λειτουργία της γλώσσας (π.χ. «δαιμονοποίησης του φόβου» ή «φάντασμα να πλανιέται πάνω από την Ευρώπη») συμβάλει στην πρόσληψη – με αρνητικό πρόσημο – από τον αναγνώστη της έννοιας του «υπερτουρισμού», αλλά και της ευαισθητοποίησης του απέναντι στις πτυχές του τουρισμού.
- Το σύνολο των λεκτικών επιλογών στοχεύει στη συναισθηματική αφύπνιση του αναγνώστη και μέσω αυτής να προβληματιστεί για τα τεκταινόμενα στον τουρισμό.

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)

- Το κεντρικό θέμα – σε πρώτο επίπεδο – είναι το τέλος του καλοκαιριού/διακοπών, ακολούθως, όμως μπορεί ο/η μαθητής/-τρια να αναφερθεί στο τέλος μίας ευχάριστης περιόδου/κατάστασης ή κάτι ανάλογο.
- Αναμένεται να σχολιαστούν:
 - Η πληθώρα οπτικών εικόνων (π.χ. «Ένα ελαφρύ ξεβαφτικό/περνιέται μόνη της η θάλασσα») τα οποία υποδηλώνουν το τέλος του καλοκαιριού
 - Οι πολλές προσωποποιήσεις («περνιέται μόνη της η θάλασσα» ή «Βρίσκεται ο ουρανός σε αμηχανία») ως έκφραση της σχέσης φύσης – ανθρώπου – συναισθηματικής κατάστασης – τέλους
 - Ο ρόλος των μηνών που προσωποποιούνται: ο Σεπτέμβρης που γύρισε τελευταίος, ο Αύγουστος που ορίζει τα δρομολόγια. Το τέλος μίας εποχής (με όποια έννοια δοθεί και η αρχή μίας άλλης)
 - Οι μεταφορές και οι αμφισημίες (π.χ. «ονόματα/ξεφούσκωτα κυμάτων» ή «Και πολλά δέρματα. Τέλεια κατεργασμένα/ στον ήλιο») τα οποία επιτρέπουν τις διαφορετικές αναγνώσεις/ερμηνείες
 - Τους τελευταίους στίχους, οι οποίοι έχουν ειδικό ερμηνευτικό βάρος (ποιοι ξέχασαν τελείως να γυρίσουν; Γιατί;)

- Το ανοικτό τέλος του ποιήματος («οψόμεθα»)
- Στο β' σκέλος η εκφώνηση του ερωτήματος επιτρέπει την διατύπωση των προσωπικών θέσεων των μαθητών/τριών.
- Σε κάθε περίπτωση θετικά αξιολογούνται η σαφήνεια στην έκφραση και η κατάλληλη σύνδεση α' και β' σκέλους της απάντησης.